Elektronicznie podpisany przez:
Maria Wasilewska
dnia 30 kwietnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-14/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 30 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Grajewo kredytu długoterminowego w łącznej kwocie 4.000.000 zł przeznaczonego na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.) oraz zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących,

Skład Orzekający w osobach:
Maria Wasilewska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Izabela Chrulska - członek Kolegium

Opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Grajewo kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 4.000.000,00 zł, przeznaczonego na finansowanie planowanego deficytu budżetu na 2025 rok oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

U Z A S A D N I E N I E

Wójt Gminy Grajewo pismem Fn. 033.5.2025 z dnia 22.04.2025 r. (data wpływu do RIO: 22.04.2025 r) wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty planowanego do zaciągnięcia w 2025 roku kredytu długoterminowego w kwocie 4.000.000,00 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Skład Orzekający po dokonaniu analizy posiadanych dokumentów stwierdza co następuje.

Podstawą do zaciągnięcia ww. kredytu jest zarządzenie Nr 144/25 Wójta Gminy Grajewo z dnia 7 kwietnia 2025 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie deficytu i spłatę rat wcześniej zaciągniętych kredytów. Zgodnie z brzmieniem §1 tego zarządzenia, postanawia się zaciągnąć w 2025 roku kredyt długoterminowy w kwocie 4.000.000,00 zł na ww. cel. Z dalszych zapisów zarządzenia wynika, iż kredyt zostanie spłacony w latach 2026-2034 ze środków budżetowych, zaś formą zabezpieczenia spłaty kredytu będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.
Wójt Gminy Grajewo dokonując powyższej czynności działał na podstawie upoważnienia Rady Gminy Grajewo zawartego w §11 pkt 1 uchwały Nr 56/XI/24 z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy Grajewo na rok 2025. Opiniowany kredyt nie przekracza limitów zobowiązań określonych w §8 pkt 2 i pkt 3 ww. uchwały Rady Gminy, gdzie Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów zaciąganych m.in. na: sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego w kwocie 3.017.502,00 zł oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 982.498,00 zł. Przeznaczenie kredytu zgodne jest z postanowieniami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wójt Gminy podejmując zarządzenie o zaciągnięciu kredytu działał więc w granicach limitu i upoważnienia.

Z uchwały budżetowej Gminy Grajewo na 2025 rok, z uwzględnieniem zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii (ostatnia zmiana: uchwała Nr 83/XV/25 Rady Gminy Grajewo z dnia 24 marca 2025 r., w sprawie zmian w budżecie gminy Grajewo na rok 2025, wraz z zarządzeniem nr 148/25 z dnia 15 kwietnia 2025 r.) wynika, że budżet wykazuje:

- dochody ogółem 49.096.317,89 zł, (bieżące 39.244.290,89 zł, majątkowe 9.852.027,00 zł);
- wydatki ogółem 56.394.526,89 zł, (bieżące 39.684.867,89 zł, majątkowe 16.709.659,00 zł).

Z różnicy między planowanymi dochodami a wydatkami budżetu wynika deficyt budżetu w wysokości 7.298.209,00 zł, który ma zostać sfinansowany przychodami z:

- przychodów wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 454.262,00 zł;
- niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 1.001.847,00 zł;
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.824.598,00 zł;
- planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 3.017.502,00 zł.

Wymienione powyżej źródła finansowania planowanego deficytu zgodne są z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Z przedstawionej konstrukcji budżetu (zał. nr 5 do uchwały Nr 83/XV/25 z dnia 24 marca 2025 r.) wynika, że łączna kwota przychodów na 2025 rok została określona w wysokości 8.280.707,00 zł (par. 905 kwota 1.001.847,00 zł; par. 906 kwota 454.262,00; par. 950 wolne środki 2.824.598,00 zł; par. 952 kredyty/pożyczki kwota 4.000.000,00 zł), zaś planowana łączna kwota rozchodów wynosi 982.498,00 zł (par. 992).
Skład Orzekający, odnosząc się do przychodów wewnętrznych angażowanych do finansowania budżetu 2025 roku, stwierdza, że analiza sprawozdawczości sporządzonej na dzień 31.12.2024 roku wykazuje, że gmina będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi w ogólnej kwocie 7.283.109,30 zł (wolne środki 5.780.898,00 zł; nadwyżka z lat ubiegłych 46.102,30 zł; szczególne zasady 1.456.109, 00 zł), które możliwe są do zaangażowania w budżecie 2025 roku.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Grajewo, w tym także kształtowanie się długu jednostki została przestawiona w uchwale Nr 82/XV/25 Rady Gminy Grajewo z dnia 24 marca 2025 roku w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grajewo na lata 2025-2034. Przyjęte w tej Prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z wartościami wynikającymi z budżetu po zmianach na ten rok, co odpowiada wymogom określonym w art. 229 ustawy o finansach publicznych. Z przedstawionych danych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Grajewo wynika, że najwyższa wartość długu przypada na koniec 2025 roku i wynosi 8.798.400 zł (kol. 6 tab. WPF), co w stosunku do planowanych dochodów ogółem tego roku stanowi 17,92% (w stosunku do dochodów bieżących 22,41%). W kolejnych latach Gmina nie planuje zaciągania zobowiązań dłużnych (kol. 4.1). W latach prognozy 2026-2034 budżety gminy planowane są z nadwyżką (kol. 3). Zabezpiecza ona rozchody budżetu z tytułu planowanych spłat zaciągniętych wcześniej zobowiązań (kol. 5.1). W związku z prognozowanym stanem zadłużenia w Prognozie we wszystkich latach zaplanowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia zobowiązania (kol. 2.1.3).

Skład Orzekający stwierdza, iż z wykazanych w Prognozie wartości wynika, że w latach 2025-2034 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W roku budżetowym 2025 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wyniesie 4,71% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2024 roku, który stanowi 16,87%, zaś maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy stanowi 19,56%. Porównanie tych wskaźników (kol. 8.1; kol. 8.3.1)

wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem rezerw limitowych, które kształtują się od 3,13% (2032 r.) do 14,85% (2025 r.). Założenie zachowania tej relacji oparto o planowane nadwyżki operacyjne w latach 2026-2034. W 2025 roku gmina planuje dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 201.000,00 zł (kol. 1.2.1), które na tle danych historycznych możliwe są do osiągnięcia.

Wynik z działalności bieżącej gminy 2025 roku zamyka się ujemnym saldem operacyjnym. Planowane wydatki bieżące przekraczają planowane dochody bieżące o kwotę 440.577 zł. Zgodnie z przyjętym planem przychodów, Gmina w budżecie roku 2025 angażuje na pokrycie ujemnego wyniku operacyjnego przychody wewnętrzne. Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych został spełniony, jednak oddziałuje na kształtowanie się relacji, o której stanowi art. 243 ust. 1 tej ustawy. Wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej w pozostałych latach prognozy dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych.
Nadwyżki operacyjne w latach 2026-2027 ustalono na poziomie od 1.975.400,00 zł do 1.995.155,00 zł; w latach 2028-2034 na poziomie od 2.015.108,00 zł do 2.139.077,00 zł. Analiza danych historycznych w zakresie działalności bieżącej gminy przedstawia się następująco:
- *wykonanie 2018 roku 3.377.558,89 zł;*
- *wykonanie 2019 roku 2.180.518,90 zł;*
-*wykonanie 2020 roku 3.861.224,87 zł;*
- *wykonanie 2021 roku 4.469.212,19 zł;*
- *wykonanie 2022 roku 4.505.528,63 zł;*
- *wykonanie 2023 roku 7.731.459,90 zł;*
- *wykonanie 2024 roku 7.232.202,29 zł.*

Analizując nadwyżki operacyjne Skład Orzekający zauważa, że ich wielkości nie odbiegają od danych historycznych. Planowane nadwyżki mieszczą się w średniej arytmetycznej sald z ostatnich 7 lat, co dobrze rokuje w kwestii możliwości obsługi zadłużenia. Nadwyżki operacyjne w okresie objętym prognozą zostały oszacowane na poziomie odpowiednim dla zapewnienia spłat zobowiązań zgodnie z przywołanymi przepisami ustawowymi.
Jednak ze względu na, ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania (do 2034 roku) Skład Orzekający podkreśla konieczność stałego, wnikliwego monitorowania realizacji przyjętych założeń określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod katem faktycznej realizacji i dokonywania bieżącej jej korekty.

POUCZENIE
Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Maria Wasilewska